

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

De regering houdt zich helemaal niet aan de grondwet, vandaar dat hij dat urgent daar vol komt met mij even zo te noemen.

Zo gemakkelijk scoren tegen de overheid, want de overheid wat allerlei enorme pretenties heeft, beloftes doet, die zou absoluut niet nakomen.

Ja, dat klopt.

Kijk naar de grondwet, mag ik iedereen, mag ik alle lijsteraars oproepen?

U kunt me een druk op de knop via de wikipedia, ja sorry dat de wikipedia er weer een rol in gaat spelen, ik spijt me.

Maar toch, druk even op de knop en lees even de grondwet.

Het is wel awesome, kunt u mij horen?

Ik moet even zorgen dat ik dit prachtige boek heb gevochten worden.

Het is van de familie Oostweegel, hun ontstaansgeschiedenis.

Ik was daar laatst voor de podcast Sea Level, interview gehad met Camille Oostweegel en dan niet met Sr. die het allemaal opgericht heeft, maar met Junior.

En die komt binnenkort online, een interessante verhaal.

Het is een hoteltof, in Zuid-Limburg.

Sint Gerlach, waar wij toen waren met Michiel Vos.

Oké, waar ik de paraplugiaart heb.

Pak even je microfoon, ik kun je niet horen.

En ook een paar goede verslinden.

Pak even de mic.

Je gaat de deur uit met rezen, dan ben je ergens en dan ondertussen gaat de zon schijnen en dan wandel je weg zonder je parapluus, dat denk ik.

Zo werkt dat bij mij met de parapluus.

Bovendien zijn hier bij de duur hotels, we hebben zo'n stand waar we al 20 parapluus staan.

Dat klopt.

Ik moet daar niet mee knoeien met dat water.

Zo een heel dik boek zegt, jongen joh.

Dat was gek, met force subsidietelstand gekomen als ik het zo bekijk.

Dat zou best nog kunnen ja.

Weet je wie ook een boek heeft geschreven, Chink Willink, dit is weer een nieuw boekje.

Ja, zeker.

Ik had een interview met Miet als Dekker, Chink Willink en mij door Natalie Huig sloot.

Leuk gesprek.

En ging het ook over het nieuwe boek?

Nee, het ging eigenlijk niet over het nieuwe boek, het ging eigenlijk over de bekende problemen van Nederland in de afgelopen 20 jaar.

En natuurlijk, vanzelfsprekend, over de klimaatverlies.

Het tij tegen heet het boek.

En hij klaagt vooral dat hij wel vaak wordt aangehaald, maar dat er eigenlijk helemaal niet met z'n ideeën wordt gedaan.

Ja, dat punt vind ik dat verrassend naïef eigenlijk.

Want ik denk dat het idee dat je met verstandige ideeën waar je ze ook ventileert,

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

als je er nou een boek over schrijft of een SC in de krant of voor de televisie gaat zitten, dat maakt niet veel uit.

Het idee dat verstandige ideeën ook onmiddellijk verrassende invloed zullen hebben, dat is een vergrijpende misvatting zou ik zeggen.

Hij is zelf toch, hij is betrokken geweest bij het landsbestuur.

Wij hebben alles eerder gepraat over de twee hoge colleges van staat, namelijk de Raad van Staaten en de HMR.

En daar was hij vice-president van?

Ja, precies, daar heeft hij een belangrijke rol gespeeld.

Die twee instellingen hebben in de loop der jaren een riks van zeer verstandige adviezen gegeven, die achteraf volkomen juist bleken te zijn, waar de regering zich niets van heeft aangetrokken.

En even meer natuurlijk de Tweede Kamer die de regering wel licht had kunnen attenderen op deze verstandige adviezen.

Dus nee, daar ben ik nou niet zo verbaasd over.

Nee, het idee dat verstandige mensen die vanaf de zijlijn uitleggen hoe het eigenlijk gedaan moet worden,

dat die invloed zullen hebben, dat is een heel naïeve gedachte.

Echt waar, dat is een heel naïeve gedachte.

Terwijl zijn dingen die hij zegt toch niet zo slecht zijn, hij zegt bijvoorbeeld...

Nee, maar in het tegendeel heeft hij dan al wat denkbaar op zich de groot gelijk.

Politici moeten oog hebben voor de uitvoerbaarheid van hun plannen.

Ja, zeker. En trouwens, dat geldt ook voor de Tweede Kamer.

En dat hebben ze natuurlijk totaal niet, omdat de meeste plannen en betten en zo, dat is allemaal gelegenheidswerk.

Vaak natuurlijk ook op basis van incidenten in de samenleving.

Dus ook daar moet je helemaal geen illusies over hebben.

En de beleidsmakers die geven dat eigenlijk ook toe, als je ze spreekt, of de record zegt, van ja, we zitten hier in Den Haag.

Ja, want iedereen weet dat Nederland een oeivoud is voor de regelgeving, waarvan er een groot deel niet gehandhaafd wordt.

Dus ja, als ik zo gesnijd de slimste mensen rij,

waar ik in de linker baan gepasseerd door mensen die rakketaandrijving hebben, of in ieder geval ontzettend hard gaan,

ja, wordt daar op gehandhaafd, nee, 0,0, dat is al jaren zo.

Maar je hoort het toch ook in gemeente?

A27 is kennelijk geen handhaving voor de snelheid.

Nou, af en toe staat er wel een flitser, maar zo'n trajectcontrole moeten we doen.

We hebben het eerder al over gehad, dan ben je van het probleem af, want dat werkt wel.

Ja, want op de A2 werkt dat vrij redelijk, toch?

Ja, alleen buitenlandse toeristen, die hebben het niet door, die rijden het nog hard.

Ja, goed, die krijgen dan natuurlijk een bom.

Ik heb begrepen dat er ook binnen de EU bommenuitwisseling is.

Zeker, ja, ja.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

In Duitsland hard rijdt, krijg je ook een mooie voordeel.

Als jullie die Duitsers ervan opkijken, zien onze bekeuringen, dus ik geloof twee keer ze duur zijn, als het Europese gemiddelde.

Maar dat hoor je toch ook bij gemeentes, dat ze zeggen, er is hier een plan bedacht, en er is geen enkele ambtenaars even komen kijken op het kruispunt hoe de situatie is. Het is gewoon vanaf het kantoor is het bedacht.

Ja, dat gaat vaak zo, ja.

Dat is alleen zo.

Op dat punt, ja, je zou kunnen zeggen, we moeten een realiteitsambtenaar aanstellen, die eigenlijk voortdurend gaat kijken hoe real eigenlijk is datgene wat er gepland is, of wat eventueel al uit is gevoerd.

Nou, de overheid had nou het begin dit jaar de staat van de uitvoering, waarmee ze een soort balans maken van hoe staat het eigenlijk met de uitvoering in ons land.

Ja, dat gaat meestal, volgens mij, over welke wijze de ministerie het geld hebben uitgegeven, en dan blijkt altijd dat het miljard en wel zijn uitgegeven, maar niemand weet waarom.

En hoe effectief is het, daar wordt het natuurlijk ook naar gekomen.

En hoe effectief is het, ja.

En het tweede punt wat die noemt is, een democratie kan niet zonder actieve burgers, en hij noemt dat burgerschap is een publiek amt.

Ja, dat is hartstikke mooi gezegd, en op z'nzelfde ben ik het daar ook enorme eens, maar ook dat is iets wat we niet gaan doen,

omdat we eenvoudige reden dat je dan betrekkelijk groot hoeveelheid burgers er moeten hebben, die bekommerd zijn om, laten we zeggen, het algemeen los van de samenleving.

En bij mij weten ze dat niet, die zijn er namelijk altijd pas wanneer je in de straat een atombunker gaat bouwen,

maar ja, wanneer je iets gaat doen waardoor de burgers gehinderd worden,

of denken dat ze er ongelooflijk veel last van zullen krijgen,

dan kan je een actiegroep en dan gebeurt er wel wat.

Of het kan zijn natuurlijk, ik heb twee jaar zelf,

was ik onderdeel van een actiegroep die zich bezig hielp met de Mali banen in Utrecht.

Dus dan gebeurt er wel wat, ja, zeker, want dat heeft uiteindelijk, moet ik zeggen, anders dan ik verwacht, dan heeft het wel effect gehad.

Maar is dat niet precies wat hij hier bepleit?

Ja, dat is wat hij bepleit, maar die participatie is zeer beperkt bij mij weten.

Die is sterk gestuurd door lokale belangen,

zo lokaal dat je bijvoorbeeld in de straat een kwestie hebt,

zo in die geest en bovendien is daar het probleem natuurlijk,

dat altijd dezelfde soort van mensen zijn namelijk hooggescholde, elitairer mensen.

Ja, is dat zo? Ik heb toch ook wel het idee dat andere bevolkingsgroepen toch ook wel...

Nou ja, dat merk je niet van u, dat is weinig van.

Maar goed, is het niet op zich eens goed toch, als er iets mis is?

Nee, hij heeft allemaal, ik lees dat eerste boekje,

ik heb dit nieuwe boek niet gelezen, maar ik heb dat de eerste boek van hem gelezen,

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

dat is in alle opzichten vrij onthuldig een boek.

Nog één ander punt, topamptenaren moeten vakkennes hebben van het ministerie, dat zijn stieren.

Ja, maar dat hebben we eerst zo, eerst bleven de topamptenaren heel lang zitten.

En dan werd er ook altijd te zeggen, ja, Jans is wel minister, maar iedereen weet dat Pieters de topamptenaren, die zitten al 30 jaar in die run-tent, en die minister heeft geen bal te vertellen.

Toen hebben ze die hele amtelijke dienst, die hebben ze opgeschut en veranderd, en nu wordt er gerouleerd, dus zolang je vijf, zes jaar bij het ministerie zit op, zodra je ongeveer weet hoe het werkt, dan word je eruit gehaald en ga je naar een andere ministerie.

Dat hebben we met open ogen, en dat was beleid.

Het belangrijk, vernieuwend beleid, wat breed gesteund werd, en nu blijkt dat, zoals zoveel dingen die ooit breed gesteund zijn, ramsalige resultaten te hebben in de zin dat die topamptenaren meestal niet weten wat er over gaat.

Ja, hij heeft groot genijk, maar het is dezelfde amtelijke dienst die het is lotten of en de regering die dat gerealiseerd hebben.

En wat was de gedachte achter die relatie van de Wisseluw-avontuur, dat is goed voor de visite?

Ja, en dat die amtenaren op zo'n ministerie niet zelf zouden ingraven en daar in feite de werkelijke macht hebben zouden worden.

Op zich is dat een goed seizoen.

Als je een ambassadeur is, die laat je in een paar jaar zitten in een land en omdat ambassadeurstand de neiging hebben om zich te vereenzelvigen met het land waar ze ambassadeur zijn, in plaats van een Nederlandse belang te behartigen, worden ze met enige regelmaat overgeplaatst.

Ja, maar dat is op zich wel goed, anders krijg je rutiaanse toestanden.

Ja, maar goed.

Mandaat voor acht jaar en daarna moet je weggeven zijn.

Ja, maar ik denk dat bij ruten zijn politiek is.

Geen ambassadeur is anders.

Ik denk toch dat dat een hele andere situatie is.

Bij politici zou ik zeggen, nou max 10 jaar, echt max.

En dan moet het afgelopen zijn.

En dat maakt natuurlijk ook zijn laatste kabinet.

Zijn nu zitten in de kabinet, maakt er ook wel een beetje een machteloze indruk.

Het is toch een beetje een oud slebootje wat stiller in het water ligt.

Dus je vindt, je moet de onderscheid maken, dus een handgenade?

Leuk gebaar verseed, maar voor de rest gebeurt er niet veel.

Dus ambtenaren en politie moeten wel elkaar houden.

Ja, zo, dat is eigenlijk wel geld en totaal andere wetten voor.

De politicus is daarheen die verantwoordelijk is.

Het wordt ook als nood dan beschouwd, als je de kamer zegt, ja, ik kon er niks aan doen.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

Ik wist van niks.

Dat is die stomme Pieterse die daar gedaan heeft.

Nou ja, zal niet in deze termen gaan, maar vaak wordt de aciën afkeurend gereageerd wanneer je in feite de ambtenaren de schuld krijgt.

Die niks terug kunnen zeggen.

Dat is niet de speciaal ambtrekuurtje in de kamer waarbij ze kunnen uitleggen waar dan waardeloze ministers er sommigen zijn.

En wat wil ik natuurlijk in al zijn boeken zeggen, is dat de overheid het vertrouwen van de burger heeft gespeeld.

Dat noemt hij het neoliberalisme en het gelddenken als oorzaken.

Maar critici zeggen van wat hij niet noemt, is dat de overheid veel te veel beloofd heeft de afgelopen jaren.

Moet hij daar niet eens naar kijken?

Nou, dat is ja, al die factoren spelen een rol.

Maar ik wijzer op dat dat...

vreselijke gelul over de BV Nederland, dat dat toch twintig jaar heel dominant is geweest.

Wij waren een BV-tje.

Ja, een klein land, maar een lekker BV-tje natuurlijk.

En de burgers waren helemaal geen burgers, dat was een misvatting.

De burgers waren klanten van het BV-tje.

Ja, dat was het dominante denkelaar, sorry.

Ja, jij kijkt er nog vrij verbaasd over dat we ooit een BV-tje waren.

Maar dat waren we, we waren een BV-tje.

En nu komen we langzaam tot de conclusie dat het BV-tje niet bepaald ideaal gewerkt heeft.

Dat het neoliberalisme op allerlei punten in het regeringswefsel gaten heeft laten vallen.

En dat bovendien het BV-tje helemaal niet in staat blijkt om de gevallen gaten om die op juiste wijze dicht te, weet je het ook, dicht te borduren nemen.

Ja, dicht te stoppen.

Zoals je sokken voeren stopt, weet je wel.

Dat doen we nu niet meer, maar voeren stopten we sokken.

En ja, de gaten in de regering, sokken die zijn nog net even groter, ze drie jaar geleden waren,

omdat het stoppen nou niet bepaald succesvol verloopt.

Ik begrijp dat die toeslagen ver kan nog jaren spelen.

Groningen ook?

Ja, en inderdaad.

Dus ja, hij zegt het allemaal heel correct en juist.

Maar Nogmas heeft er alle kijk op, heeft er al de tijd bijgestaan.

Maar dat wil niet zeggen dat het 1, 2, 3 gaat veranderen.

En de vraag is ook wel...

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

Ik denk dat er nog een heleboel ambtenaren en nog helemaal een stemel in de BV-tjes weer zitten. En wel een BV-tje, BV-Nederland. Wat ook aangehaald wordt, is dat in 1993 de grondwet is uitgebreid met de sociale grondrechten. Dus bijvoorbeeld sprijding van welvaart en een dak boven je hoofd. Zeker, maar je weet, ik ben niet... Heb jij ooit de grondwet gelezen? Nee. Heb je dat? Want jij bent toch een actieve burger en je denkt al na over die dingen, je bezoekt congressen, je spreekt politisch, je hebt de grondwet nooit gelezen. Ik schat dat dat geldt voor 99,2% van de Nederlandse bevolking. Je hebt hem duidelijk wel gelezen. Ja, ik... Want dan zou ik dit betoog. Zou ik dit betoog natuurlijk niet houden. Want het zijn nogal vrij opmerkelijke artikelen. Vooral als je ze voor de eerste keer ziet, denk je, hallo. Waarbij in feite de overheid zich verplicht, dus in grondwetsartikelen, om te zorgen voor een goed draaiende economie, voor volledige werkgelegenheid, voor het feit dat je niet zomaar kunt verhongeren en weenzaam in Nederland. En waar zitten die artikelen? Nou, ik geloof daar zo zeggen, tussen de 15 en de 25, of zo, iets is het. Maar ik zou zeggen, het lezen keer de grondwet. En ik heb al vaak genoeg gedacht, en volgens mij ook wel eens gezegd, de regering houdt zich helemaal niet aan de grondwet. Vandaar dat die dat urgent daar voller komt met mij even zo te noemen. Zo gemakkelijk scoort tegen de overheid, want de overheid met allerlei enorme potenties geeft, beloftes doet, die zou absoluut niet nakomen. Ja, dat klopt. Kijk naar de grondwet. Mag ik iedereen, mag ik alle luisteraars oproepen? U kunt met een druk op de knop via de wikipedia, sorry dat de wikipedia daar weer een rol in gaat spelen, ik spijt me,

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

maar toch druk even op de knop en lees even de grondwet.
En dan niet de eerste vijf artikelen,
maar gewoon lees gewoon eerst even,
er staan ook alle hele interessante dingen over het Koninkhuis,
en dus het doet u best.
Wat noemde er eens eentje dan?
Nou, gekke dingen over de opvolging,
en wanneer de baby al wel ommorgen opvolgen,
en juist weer niet,
dat moet je maar niet vragen hoe het letterlijk is,
en het is namelijk,
op de minst, toen ik het lastig van,
vrij absurd allemaal.
Denk je dat de ambtenaren in het verplicht moeten lezen,
de grondwet, of doen ze het ook?
Ik vermoed van niet,
ja god, hoeveel ambtenaren we in Nederland,
dat loopt in de 10.000,
dus die hebben niet allemaal die grondwet gelijk,
ik kan me niet voorstellen
dat dat een voorschrift is,
bij aandame van ambtenarendenken om.
Nou, maar zou dat niet zo moeten zijn?
Het gekke is,
dat je in Amerika vaak mensen treft,
die zo'n mini-versie van de constitutie in een binnenzak dragen,
en ja, dan baf de voorschijn,
en dan kun je zien wat er in de constitutie staat.
We moeten die ambtenaren,
we moeten eigenlijk geen persiep allemaal lezen, maar...
Ja, ik zou zelf zeggen,
we zullen het gewoon beperken.
Ik zou zeggen laat nou de regeringsploeg,
als die aantreed, de hele bubs,
minister, staatssecretar,
als die naos bijvoorbeeld de eerste dag besteden
aan een gezamenlijke lezing en studie van de grondwet.
Waarbij ze er op geatenteerd worden,
dat zeggen acht worden die grondwet ook uit te voeren.
Precies, denk je dat Dennis Wiersma
bijvoorbeeld de grondwet heeft zitten lezen?
Vast en zeker niet.
Ik had over het schijnbaar geen artikel in,

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

dat mensen zich niet moeten opbinden in het openbaar, maar...

Goed.

Ja, hij heeft het overleefd,
zoals we alle nu al weten,
de VVD-fractie was een vergevingsgezin,
maar ze deden er wel verdomt lang over
om een verhevingsgezin te worden, begreep ik.

Ja, en nu is hij natuurlijk,
of zo heet dat, aangeschoten wild.
Dus hij hoeft maar iets te gebeuren,
maar met Wiersma denk ik.

Nou ja, Eus zei het op zich ergens goed,
die zei van de baas, de lezende VVD-verpatie,
kunnen blijven, maar de media willen heel graag
dat hij vertrekt, maar de media hebben daar natuurlijk
in principe niet zo over te vertellen.

Nee, nee, dat wil zeggen.

De media hebben daar niet zo over te vertellen,
het is ook niet zo dat de VVD-fractie het daar.

En in feite over te vertellen heeft,
de minister is voor Antwoordingsgroot
de HN2-de Kamer,
en aan de eerste Kamer, aan onze volksverteerderhoordiging.

Soeverrein is ons systeem,
dat is de volksverteerderhoordiging.

Ja, die hebben gezegd,
maar de mensen hebben niet gehoord,
dat hebben gezegd, hij moet weg.

Ja, soeverrein, dat ligt waarteknisch
en wel een beetje anders.

Maar goed, als de Tweede Kamer ze zouden zeggen,
zeggen Wiersma, het is wel mooi geweest,
dit is intolerabel,

dan nemen ze een moestje van wantrouwen aan
aan dientie te vertrekken.

En maar nog eventjes over die sociale grondrechten,
want die heb je dan ook gelezen
die in 83 zijn toegevoegd.

Die refereert daar steeds aan.

Dat is de groot voorstander van die grondrechten.

Ik vind het mooi dat ze erin staan,
maar nogmaals,

het zou nuttig zijn als een regeringsploeg.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

Eerst is goed zo kijken
wat ze eigenlijk gehouden worden te doen.
Ik denk dat ze daar eigenlijk
vrijwel geen enkel benoven hebben,
het zou mij niet verbazen.
Als we het al van ministers en staatssecretaris
zouden hebben die de grond werd nooit gelezen hebben.
Omdat de grond werd
heel anders dan bijvoorbeeld in een verenigde staat
in Nederland niet een semi-sacraal document is.
En we hebben dat ding ook regelmatig gewijzigd.
We hebben ook in 83, volgens mij,
artikel 1 nog veranderd.
Dat gaat ook van het feit dat je
overal gelijkelijk behandeld wordt.
Maar ben je er dan eens met die mensen die zeggen van
je de overheid heeft gezegd
zelfs zoveel taken tobedeeld,
je hebt zo'n grote broek aangetrokken,
ze moeten wel valen daarmee,
met zoveel opdrachten.
Nou dat weet ik niet,
welwezen zijn natuurlijk de kiezers even schuldig
als de ministersploeg
of de politici,
omdat de kiezers,
die weten allemaal dat ze in de verkiezingsstijd
voorgelogen worden,
over van alles en nog wat,
want als je ze niet voorlegt,
als je zegt, ja mensen aan huis dan is even,
dit zijn problemen, die kunnen wij voorlopig
ook niet oplossen.
Nee mensen, daar is niks aan te doen,
het spijt ons ontzettend,
maar we hebben daarvoor niet het instaur...
Nee, je moet ook zeggen, ja,
allemaal grootste dingen doen,
kijk naar de populisten
die elke keer, elke vier jaar weer
met fantastische belofers komen,
terwijl natuurlijk iedereen die in ieder geval
zijn volle verstand is, weet dat ze zouden

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

gaan reageren, dat het er nog
grotere puinhoop wordt dan het al is.

Ja, reageren valt niet mee,
het is een complexe onderneming,
we hebben nog godzijdank active media
die er goed achterheen zitten,
dat is wel nutter, echt wel de vierde macht
toch?

Maar dat betekent niet dat al die problemen
onplosbaar zijn, nogmaals
misschien zouden kiezen zelf eens wat
realistische moeten zijn.

En ja, ik durf het nou eens
te zeggen, ja, is het
verstandig dat we elke
vier jaar besluiten dat een totaal
nieuwe partij,
met totaal nieuwe inzichten
op het kussen gegeven
moet worden omdat we dan alles totaal
gaan veranderen.

Denken ze aan de Hamtenhagen,
hebben we het al eerder over gehad.
De Hamtenhagen veranderen niet,
dat is niet van de een op de andere
dag. Maar wat bedoel je dan
als de kiezers realistische moeten zijn?

Dat ze ook die politie zouden moeten
waarderen, die op betrekkelijk
sombere toon uitleggen wat er
werkelijk aan de hand is en wat de
werkelijke mogelijkheden zijn.

Gewoon realiteitszin,
maar de kiezers hebben barweinig
realiteitszin leerde praktijk.

Uiteindelijk als je denkt, als je dan
het hele systeem van wet en regels
even bekijkt, dan is
wel zo dat handhaving op een
reeks van punten niet mogelijk is.

En dat komt natuurlijk ook omdat
dat is een ander punt,
maar dat betreiden we alweer een totaal

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

ander trein en dat is dat
allerlei dingen door, laten we zeggen,
de burgers niet als
een strafbaar feit worden gezien.
Ik begrijp dat ongeveer de helft
van Amsterdam Kokohien is neugd,
maar als ik gezien als een strafbaar feit
ben, vind ik dat gewoon loler en
het is gewoon zo'n extra sigaretje
of zo, weet ik veel.
Ik heb op dit punt geen ervaring,
dus ik durf daar verder niet zo.
Ja, je schijnt je enorm.
Tijdelijk verschijnen jezelf enorm gelukkig
en tevreden te voelen.
Hoge pet van jezelf op te hebben,
in die zin lijkt het me heel onverstandig,
want ja, of je moet blijven,
of je moet na enige tijd op je achterkomen
dat je gewoon een kluns bent,
of andere mensen natuurlijk zijn,
die even niet gesnoven hebben.
Maar goed, dat wordt niet als strafbaar
en is dat dus de handhaven,
want je weet, Kokohien is verboden,
dat mag niet.
En de import is verboden en we zijn daar
mannen.
The OEM heeft een dachtaak op grote schaal
nationaal aan de bestrijding van iets
wat de meeste burgers niet als strafbaar zien.
Mijn advies is,
maak geen dingen strafbaar
die door de meeste burgers als niet
te zien.
Dat lijkt me verstandig.
Maar ja,
bij Kokohien lijkt me dat,
is dat bijna niet te doen, toch?
Zodat het legaliseert.
Waarom zou ik het niet legaliseren?
Hoeveel was het legaal?
Zie ik moet vooruit naar mijn snijfje,

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

als hij naar zijn baas geeft,
dan is hij een beetje bang voor zijn baas.
Nou ja, ik heb er tijd uit gelegd,
je voelt je een hele piet,
als je een snijfje hebt gemeld,
het hele andere probleem als je dat gaat doen,
het legaliseren hoort je een soort van drugsparadijs.
Nou, je voelt al wel op je water
dat je dit niet anders dan
op EU-niveau zou moeten realiseren.
En daar
het probleem is dat
een aantal overheden in de EU
dat die dus aan de top zeggen
hij is schonderlijk
en verdovende middelen, daar beginnen we niet aan.
Maar ja, gaat maar
aan commissarissen van politie vragen
of aan burgermeesters van
provisale steden in heel Europa
en die zullen je in nootuin vertellen
ja, dat zou een zegen zijn.
Want dan zijn we dat van dat probleem.
Paula en Breda is de grote woestel.
Het is net dus het feit dat we die wiet niet mogen verbouwen
op Zolder.
En Paul de Pla gaat in Breda toch beginnen
met een test dat de gemeente Wiet gaat kweken.
Die test, daar wachten we nou
beter of ook al jargen op.
Dood simpel,
ik bedoel, elke boerenlul kan op zijn gezolder
een wietplantage beginnen
en die hele wietplantages
daar wachten we nu al jaren op.
Ook iets idioots.
Maar je bent er wel voorstander van dit soort proeven.
Ja, hoe gek ik het ook klinkt
ben ik wel een voorstander van
van het
van het overwegen
om dingen die men niet als strafbaar ervaren
om die ook niet strafbaar te maken.

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

Dat zullen ook mensen zijn die zeggen
we zijn nu al een drugsparadijs
als je kijkt wie hier allemaal naar toekomt
en wat hier allemaal vandaan had.
Het staat er niet waar.
De grootste drugs importeur ter wereld.
Kom op.
In Mexico
hier is een permanente burgerholop
met 40.000 doden per jaar
niet waarvanwege drugs cartels.
Waarom zijn die er?
Omdat het een massa, het is geld
druk om die rommel naar Amerika te exporteren.
Nog een ander ding
is het boekje van Willink.
Want er komen best wel wat kritische commentaren op
en een van die commentaar is van
die heeft zijn hele leven bij de overheid gezeten
die heeft niks anders gezien.
Dus het is toch een beetje een gekleurd beeld van wat we te horen krijgen.
Dat is het ongetwijfeld
waarbij dus de klagers
neem ik aan uit de bedrijfsleven
of zo afkomst zal zijn
die hebben weer een eigen bril op
die ook verteekend.
Als iets verteekend dan is het
als je nooit zo versprek je tussen ondernemers gehoord
dat je ook wel eens denkt jongens kom op
ik zie altijd die programma's bij je bergen
Ik zie altijd die programma's bij je bergen
en die programma's op RTL
Dan denk je altijd
Ja, dan weet je
Ik kan de Nederland niet geld verdienen
stommen, ambtenen rij
weg ermee
vrij het is toch wel heel gauw
een soort van vrije jongens retoriek
Ja, kijk
zolang het bedrijfsleven
altijd denkt dat de overheid

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

een last op hun schouders van het bedrijfsleven is
heb je een verkeerde perceptie
Een goede en effectieve overheid
een geïnseel voor het functioneren van
een betrouwbaar bedrijfsleven
en de overheid moet bijvoorbeeld zorgen
dat al die luizen aan de wet houden
en dat als jouw concurrent
dus eigenlijk in het geheim zeg helemaal niet aan de
wet houdt maar een beetje een potje ervan
maakt niet waar
dat heeft voor de ondernemer die dat niet doet
een hele vervelende gevolgen
dan moet je tegen kunnen optreden
Patenten dienen gehandhaafd te worden
wie gaat dat doen
dat is de overheid die dat doet
er is een balans tussen zeg maar hoe
afhankelijk je burgers maakt van de overheid
er is altijd een balans
en waar die precies ligt dat is duister
maar een balans is dan natuurlijk altijd
want helemaal aan de uiterste kant
hebben we een verlichte dictatuur
op zichzelf zou dat geen probleem zijn
met zich de dictator wordt
en aan de andere kant hebben we de totale
vrijheid niet waarvan
de jungle
en ergens in het middel ligt
een evenwicht
en dat verschuift in de loop der tijden
soms ligt het evenwichtspunt
een beetje naar links en soms ligt het een beetje naar rechts
en
dan kun je natuurlijk heel lang en kort lullen
maar als we nou even wereldwijd
bekijken en de wereldgeschiedenis
er ook even op loslaten
moet je zeggen dat de kleine westeuropese landen
na de Tweede Wereldoorlog
bij alle gebreken die
ik haar scherp zie

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

en waar ook Zink Willink de grootste gelijk van de wereld
in heeft en ook andere
zijn dat de prettigste landen ter wereld
en ook in de hele menselijke geschiedenis
om te wonen
maar vind je niet dat we te veel naar de overheid kijken
want als je bijvoorbeeld met de verlanders je probleem hebt
dan zeg je wel ja, gemeente Utrecht is het schuld
die moeten optreden
moeten we niet zelf oplossingen bedenken meer
tekenochtig, de gemeente Utrecht heeft het probleem veroorzaakt
en dat is als democratische weg
gebeurt, dat is het probleem
dat we een meerderheid in de gemeenteraad
neem ik aan
ik heb het niet al detail gevallen
maar heeft besloten dat verzamelpunten
een geweldige idee zijn
want toen hoeft die gewaar van zoten
niet steeds 15 meter op te trekken
maar die kan één keer stoppen
ons verzamelpunt
dank u wel gemeente voor het fantastische
verzamelpunt, blijkt veel te klein
te zijn, zodat me enige
regelmaat staan, dan weet ik veel
15-20 zakken te wachten
die graag geprooi zijn
voor onze lieve katten
en kouden
dank u wel gemeente, meesterlijk idee
schitterend uitgevoerd
alleen heeft u er niet voldoende over
nagedacht
en officieel mag dat volgens mij ook niet
als je die zak dan niet in kan
moet je die weer mee naar binnen nemen
en wachten tot het de bak wil liggen
dit is een hele brave straat
met een hele brave burgerlijke mensje
maar zo brave en burgerlijk zijn ze
ook weer niet, ze laten die zak daar gewoon achter
hebben we controleurs en die gaan die zak open maken

het is een brief van verrossen
oké, ik hoop dat ze dat doen
en ik hoop dat we er dan
een hele fijne zaak van kunnen maken
want ik zie toch
de gemeente als de uiteindelijke veroorzaker
van het probleem
de vraag was zijn we niet afhankelijk van de
overheid, kijken we niet te snel naar de overheid
ja, als wel zoiets vervenend overkomt
dan kijken we naar de overheid
maar een groot aantal treinen is
nogmaals de overheid is hard nodig
en we kunnen gezamenlijk
democratisch besluiten hoeveel overheid
we willen hebben
en ongelukkig een wijze in de afgelopen 25
jaar vond de meerheid van de Nederlandse
bevolking
die vond eigenlijk dat de overheid wel wat minder
komt, dat is een BV
dat dat eigenlijk wel de allerbeste was
en nu zitten we met de gebaccaperen
want dat blijkt uiteindelijk
op de wat langere termijn geen verstandig
overhuisbeleid te zijn geweest
dat hebben we democratisch besloten
het is niet zo dat het nou
dat is één van de gekste
dingen natuurlijk als je daarop terugkijkt
dat eigenlijk uit aller opinie
onderzoek altijd blijkt
dat mensen grote voorstander zijn van
een verzorgingstaat
die toch een soort zekerheid biedt
in als je getroffen wordt door moeilijke
tijden
en op dat punt heeft onze overheid
ook deel zijn eigen koersgevaaren
namelijk de VVD
niet waar hij heeft natuurlijk aan de randen
van de verzorgingstaat al rafels veroorzaakt
waar we nu mee

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

zitten die nu opgelost moeten worden
overst met
menewerking van de partij van arbeidlaken
dan gaan we even daarbij zeggen
en D66 doet het ook mee
Tjinkwilling dus
het tijd tegen zo heet dus dat boek
boek wat dus veel gelezen wordt
maar met zijn ideeën wordt nauwelijks iets gedaan
dus ook de klag die hij zelf heeft
verkomst
dat is een heel naïeve klag
maar goed
komt terug op mijn punt
heb je nooit kennis gehad
die jouw dan een advies vragen
wat zou jij doen
als dit of dat gebeurt
nou ja je denkt er serieus over na
je komt tot een serieus advies
dat geef je hartelijk dank
houd je kennis en ga jouw advies begen
ik weet al lang wat die gaat doen
maar hij hoopt eigenlijk dat je een advies geeft
wat zijn standpunten
ja maar als je autoriteit dat op een bepaald gebied
en dat heeft Tjinkwilling toen ze staat van dienst
nee je hebt helemaal geen autoriteit meer
hij is defter
dan heeft hij grote reputatie
hij heeft weet ik hoeveel kabinetten in elkaar gelijmd
of weer aan elkaar gelijmd
dat is allemaal waar
maar het is niet zo dat Rutte dat boekje gaat lezen
en denkt nou
nu Tjinkwilling het zegt
want dat als een schat van een man
ga ik het toch eens even kijken of hij dat niet kunt doen
nee zo werkt het niet
en dat interview wat jij hebt gehad met hem
waar komt dat te staan
als ik het wel heb in haar hartse post
ik ben op dat punt

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

altijd enorm lax
een schriftelijke stuk is dat dus
ja dat is een schriftelijke stuk
het is geen tv of radio
ding
en het is met
Miedersdekkers en met Tjinkwilling
en met mij en de interviewer
is na het rearsloten
wat heb u een beetje verteld
wat zei Willing daar over duurzaamheid
en dat die punten die je net noemde
nou ook op dit punt
Tjinkwilling legt de sterk te nadruk
op de rechtstaat
en dat we in Nederland primair moeten beginnen
met de rechtstaat overeind te houden
en aan die rechtstaat meer aandacht te besteden
wat met zoveel woont
ook betekent dat je ook aan de grondwet
wat meer aandacht moet geven
hij wees ook nog een keer over die
zeg maar sociale artikelen die sociale beloften
die aan de Nederlandse burger
in de grondwet worden gedaan
maar de Nederlandse burger weet van niets
en die leest de grondwet niet
misschien lezen ze hem wel bij
weet het
nou staat huishoudkunde
op de middelbare school ofzo
oh maatschappijler ofzo
ja maatschappijler
ik weet niet hoe ze dat daar doen
ik heb er nooit uitgesproken
het zal daar vast wel ergens moeten staan denk ik
denk dat je het met iemand het leest
of iemand het onthoud
ik heb nog 3 boeken besproken
die over maatschappijler gaan
ik vond dat ik op zichzelf niet slecht
wat daar in staat
dan zijn we net op weg maar je weet hoe dat gaat

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

met de kennis op de middelbare school
het gaat er heen en oor in en het andere oor
vliegt het nog veel sneller uit
maar kunnen wij niet een keer een aflevering doen
en dan wat artikelen uit de grondwet aanhalen
ja we kunnen de grondwet artikel voor artikel gaan
waar gaan we bespreken
in totaal
massa is echt een vrij omvanger
dat weet niet precies hoeveel
misschien moeten we er gewoon eens één doen
om mensen dan te stimuleren
en ja
de bekende artikelen van vrijheid
van menische uiting
dat iedereen onderwijs
mag organiseren
met zich aan de regels gehouden
dat we confessioneel onderwijs
mogen hebben
want de bekende dingen in feite
die een erf in zijn van de Nederlandse
geschiedenis van de afgelopen 150 jaar
maar laten we de grondwet maar doorlopen
met beperkt natuurlijk
want anders raken we
alle luisteraars kwijt
en het is niet het meest opwindende
wat je kunt voorstellen
maar het is wel nuttig
dat mensen weten wat er in staat
ja dat denk ik wel
we kijken naar wat vragen die hier binnen zijn gekomen
even kijken, hallo Maarten
ik luister dus zojuist naar de podcast waarbij Maarten
dat had over de schimmels
ik heb hier een video die hij denk ik wel leuk vind
om te zien, het sluit ook mooi aan
bij de dingen die Maarten heeft gezegd
over schimmels en dan krijgen we meneer met een hoedje
en dan moeten we dat eens
ja geweldig is dat he
fantastisch werkelijk

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

Robbie Wolk stuurt ons dat toe
en we krijgen ook veel
berichten van mensen die zeggen gijf op Netflix
of de andere streamers, daar staat veel
interessante documentaires over schimmels
ja, dat is ook weer zo'n ontdekking van ons
ja, volgenwis natuurlijk
dat de brood beschimmelde
waar die schimmels eigenlijk enorm
efficiënte organismen zijn
dat is toch een
hele nieuwe ontwikkeling
sowieso is dat
we hebben natuurlijk altijd gedacht
we zijn het hoogtepunt van de scheping
we zijn het allerslimste
levende wezen
wat er bestaat en wat we eigenlijk ontdekt hebben
is dat
veel van de levende wezens
eigenlijk
verrassend intelligent is
maar die intelligentie
totaal anders werkt
neem die schimmels bijvoorbeeld
totaal anders werkt dan onze intelligentie
of neem de kopteren, die inkvissen
die ook verrassend intelligent bleken te zijn
ik heb de verhaal
verteld van die beren
die ook een stuk slimmer bleken te zijn
dan wij wel dachten dat beren zouden kunnen zijn
en dat is toch een fantastisch
leuke ontdekking
dat er aller andere
mogelijkheden zijn
om intelligentie te ontwikkelen
oké dan nog een luistertip
voor in het weekend
hoe wint Ukraine de oorlog
daarover ging het in de vorige aflevering
we hebben een analyse proberen te maken
op basis van het boek van O'Brien

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

how the war was won
dat gaat vooral over de tweede wereldoorlog
hoe die oorlog door de geallieerde is gewonnen
maar er zijn wel een aantal parallellen te trekken
als je dat interessant vindt
check dan die aflevering in de show notes
bij deze aflevering, want daar kunnen we meteen luisteren
en ook leuk
er komen een paar nieuwe luisterboeken aan
want de vakantieperiode komt eraan
die staan nu al voor je klaar
mocht je ze willen luisteren
ook die link staat in de show notes
dank u wel gemeente
meesterlijk idee
schitterend uitgevoerd
een nieuw hoorcollege van Maarten
als u even terug denkt
aan die jaren, dan weet u
dat zich juist in deze periode
1989, 1991
een groot drama voor doet
en zeker eens in een militair drama
een geopolitiek drama
want Iraq bezet
Kuwait
over de rol van Amerika in de wereld
na de koude oorlog
dat lijkt tot een race van
op zichzelf
amusante aandelijk dotes
want het is wel duidelijk
dat de oude bosje niet meteen weet
wat hij doen moet
of hij meteen kodaat op moet treden
en dan wordt hij bezorgd
aan Maarten, dat zet je
je vindt het hoorcollege via de link
in de show notes
welke rol speelt A.I.
in de supermarkt van de toekomst
dat vertelt de baas van Ahol Dalheize
Wouter Kolk in de nieuwstaaflevering van C Level

[Transcript] Maarten van Rossem - De Podcast / #421 - Wat Rutte kan leren van Tjeenk Willink

de link vind je in de show notes